

Tjekliste 3 om krav til tilbudsgivers arbejdsmiljø

Tjeklisten kan anvendes af udbyder i forbindelse med udbud og af tilbudsgiver ved tilbudsskrivning.

Krav, som udbyder kan stille til tilbudsgiver eller som kan bruges i forbindelse med dialog mellem udbyder og leverandør i kontraktfasen.

3.1 Arbejdsmiljøarbejdet generelt

Hvilken type/farve smiley har virksomheden på Arbejdstilsynets hjemmeside.

Krav om, at virksomheden er arbejdsmiljøcertificeret eller tilsvarende.

Krav til løbende audit, evaluering og dialog i kontraktperioden om status og udviklingsmuligheder i leverandørens arbejdsmiljø.

Krav til fremlæggelse af APV og arbejdsmiljøpolitikker.

Krav til fremlæggelse af handleplan ud fra den årlige arbejdsmiljødrøftelse.

Krav til tilbudsgivers arbejdsmiljøredegørelse herunder beskrivelse af, hvordan arbejdsmiljølovgivningens krav på følgende særlige væsentlige områder opfyldes:

- arbejdsulykker og nærved-ulykker
- løft
- tekniske hjælpemidler herunder køretøjers typegodkendelse og eventuel nødvendig ekstra CE-mærkning (f.eks. for renovationsbiler eller lifte på biler til specialkørsel)
- arbejdsstillinger
- psykisk arbejdsmiljø
- støj og vibrationer
- indeklimate

Redegørelsen skal ligeledes indeholde en beskrivelse af virksomhedens løbende indsats omkring tilsyn og kontrol af sikkerheden og sundheden ved en forsvarlig håndtering af arbejdsmiljøforholdene i virksomheden.

<h3>3.2 Arbejdets udførelse, tilrettelæggelse og kompetencer</h3>	
<p>Krav til principper for arbejdstilrettelæggelse, ruteplanlægning, indsamlings-ordning, køreplaner, køre- og hviletidsbestemmelse behandles i AMO. Herunder opfyldelse af arbejdstidsdirektivet, f.eks. vedrørende pauser og samlet arbejdstid.</p>	
<p>Krav til relevante kompetencer for arbejdsmiljøet, f.eks.;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kurser i national buskørsel - kundeservice og konflikthåndtering - kurser i livreddende førstehjælp - dansk for ansatte med andet modersmål - lederudvikling med fokus på arbejdsmiljø - køretekniske kurser - miljø- og energirigtig kørsel - kommunikations- og IT udstyr i køretøjer - mikrobiologi og hygiejne 	
<p>Krav til kontrolrutiner vedrørende gyldigt førerbevis.</p>	
<p>Krav til instruktion og oplæring i forhold til krav i arbejdet, fx arbejdsteknik, maskinsikkerhed, kommunikation og konflikthåndtering, forholdsregler ved trusler om vold.</p>	
<p>Krav til dokumentation for, at chaufførerne får en grunduddannelse og efteruddannelse, der gør dem i stand til at leve op til de krav til arbejdsudførelse og til kundebetjening, der er angivet i udbudsmaterialet.</p>	
<p>Krav til chaufførernes danskkompetencer (tale, skrive og forstå).</p>	
<p>Hvis der planlægges eller ønskes en eller anden form for 'intern certificering' af chauffører, skal dette beskrives/angives.</p>	
<p>Beskrivelse af forholdsregler omkring køre- og hviletid. Skal overholde arbejdstidsregulativet. For buskørsel på strækninger på 50 km og der- over gælder særlige EU-regler om køre- og hviletid.</p>	

3.3 Ulykker og beredskab

Krav til beskrivelse af ulykkesforebyggelse i trafikken. F.eks. bakvideo, baksensor, bakspejle, udstigningsforhold, sikring ved arbejde på kørebanen.	
Krav til beredskabsplaner ved f.eks. havari af køretøj, trafikulykker, ildebefindende hos passagerer, førstehjælp og hjertestarter om bord, vold og voldstrusler og røveri.	
Krav til beskrivelse af sikkerhedsstandard for anvendte køretøjer og eftermonterede tekniske hjælpemidler og maskiner (CE-mærkning og dokumentation for denne); airbags, sikkerhedsseler til chauffør og passagerer.	
Krav til adgang til videoovervågning af køretøj med passagerer, kalde-system, GPS og GPS-sporing eller mobiltelefon.	
Krav om, at leverandøren hver måned udarbejder en statistik over uheld i driften. Uheldsstatistikken skal indeholde oplysninger om antal uheld, herunder trafikuheld med personskade og art samt arbejdsulykker og nærved-ulykker, herunder psykisk arbejdsmiljø (vold og voldstrusler).	

3.4 Ergonomi og tekniske hjælpemidler

Krav til tekniske hjælpemidler, hvis chaufførens arbejde indebærer manuel håndtering af personer eller materiel (fx bagage eller affaldsbeholdere/poser). Udstyret beskrives i forhold til arbejdsmiljøet, herunder: <ul style="list-style-type: none"> - sikkerhed ved brug - pladskrav for den ansattes arbejde - krav til køreunderlag, trappeløb og stigninger på adgangsvejen) - fleksibilitet i forhold til medarbejdernes forskellige fysiske størrelser (f.eks. højde, rækkevidde og 'tykkelse') f.eks. ved anvendelse af: <ul style="list-style-type: none"> • trappe-kravlere til persontransport • Lifte og udstyr til fastgørelse • 2 -3 og 4-hjulede beholdere til affald eller andre indsamlingsenheder • Førerkabinens indretning, ind- og udstigningsforhold mv.	
Krav til forholdsregler, hvis hjælpemidlerne ikke virker, ikke kan anvendes efter hensigten det pågældende sted, eller køreunderlag ikke er acceptabelt.	
Krav til automatgear eller manuelt gear.	

3.5 Psykisk arbejdsmiljø (se også ulykker og beredskab)

Krav om at sikre, at arbejdet tilrettelægges og udføres, så risiko for tidspres minimeres, f.eks.:

- Høje krav til opmærksomhed, fx kørsel i tæt bytrafik
- Overholdelse af køreplan trods myldretid og vejarbejder

Krav om at sikre, at arbejdet tilrettelægges og udføres, så risiko for vold i arbejdet forebygges og minimeres, gælder særligt persontransport f.eks.:

- Kurser i kommunikation og konfliktforebyggelse
- Ekstra bemanning på særlige ruter og på bestemte tider af døgnet
- Minimal håndtering af kontanter for at mindske risiko for røveri
- Indretning af køretøjer til persontransport og førerplads, f.eks. skærmning og videoovervågning

Krav om hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejde med skiftende arbejdstider eller arbejde på forskudte arbejdstider, f.eks. undgå mod-urturnus eller rammetidsturnus, samt overholdelse af regler om pauser, hviletids- og fridøgn.

Krav om, at tilbudsgiver fremlægger resultater af en årlig trivselsundersøgelse blandt tilbudsgivers ansatte, der udfører arbejder omfattet af den aktuelle kontrakt.

3.6 Støj og vibrationer

Krav om støjsvag kabine, hvor det er muligt at føre en almindelig samtale.

Krav om begrænsning af stød og vibrationer i køretøjer, f.eks. vibrationsdæmpning af motor, karosseri og førersæde.

3.7 Klima og indeklima

Krav til arbejdstøj passende til arbejdets art og årstidernes variation.	
Aftaler og forbehold vedrørende klima, f.eks. oversvømmelser, snerydning og isglatte veje.	
Krav til aircondition og filtreret ren luft i førerkabinen.	
Krav til, at chaufførpladsen kan opvarmes til første daglige tur, og at varmeanlægget effektivt kan sikre opvarmning af chaufførpladsen.	
Krav til, at vejledninger i betjening af varme- og ventilationsanlægget skal være enkle og lette at forstå.	
Krav til, at rengøringsarbejdet i de enkelte køretøjer, lokaler/toiletter skal udføres i henhold til et aftalt rengøringsprogram, der omfatter såvel daglig rengøring som hovedrengøring og vinduespolering. Manglende overholdelse af rengøringspligten er omfattet af udbyders sanktionssystem. Der kan formuleres særlige krav til rengøringsprogrammer og hygiejne for renovationsbiler og materiel.	
3.8 Andre arbejdsmiljøforhold	
Krav til alder, standard, motortyper, partikelfiltre for køretøjer (f.eks. Euro-standard for motorer).	
Krav til vedligeholdelsesplaner for eksisterende køretøjer.	
Krav til retningslinjer for indkøb af nye køretøjer med hensyn til støj, vibrationer, ergonomi og indeklima samt inddragelse af arbejdsmiljøorganisationen.	
Krav til velfærdsforanstaltninger (pauserum, toiletforhold, omklædning, opbevaring af mad og spiseplads beskrives inkl. tilgængelighed på ruten, rengøring). Ved velfærdsforanstaltninger, hvor flere virksomheder er brugere, beskrives rettigheder og pligter.	
Krav til sundhedsfremmende aktiviteter, f.eks. motion, deltagelse i firmasport, adgang til sund kost mv.	
Krav til helbredssamtaler og helbredsstatus for ansatte. Program for helbredssamtaler for ansatte med natarbejde.	
Krav til at chaufførrepræsentanter, der udpeges til udvalg/arbejdsgrupper, skal have arbejdsfrihed til at deltage. Udbyder refunderer udgifter for de pågældende chauffører.	